

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Meddelande

1 (1)

Datum
2024-10-04

Diarienummer
7149-2024

Vigselförrättarna

Länets kommuner

Information gällande vigselförrättare

Efter granskning av vigselprotokoll för år 2023 bedömer länsstyrelsen att det åter finns anledning att informera om vad rollen som särskilt förordnad vigselförrättare innebär samt vad som åligger vigselförrättarna.

Länsstyrelsen finner också anledning att informera kommunerna om förhållandet mellan kommunerna och vigselförrättarna.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Erika Rydgren, för frågor på telefon 010-2233337 eller via e-post erika.rydgren@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 7149-2024 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-223 30 00.

Erika Rydgren

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Information gällande vigselförrättare

Rollen som vigselförrättare

Bestämmelser om vigsel och borgerlig vigselförrättare finns i 4 kap. äktenskapsbalken (1987:230) samt förordningen (2009:263) om vigsel som förrättas av särskilt förordnad vigselförrättare.

En ansökan om att förordnas som vigselförrättare är personlig och ska därför göras av den person som önskar bli förordnad som sådan. Det är vanligt att kommunen utser vigselförrättare och anmäler dessa till Länsstyrelsen för förordnande. Förordnande av vigselförrättare eller tillhandahållande av vigselförrättare är dock inte en kommunal angelägenhet. Att kommuner utser personer som ska förordnas som vigselförrättare får alltså ses som endast ett förslag.

Förordnandet som vigselförrättare är begränsat i tid. Vigselförrättare måste själv ansöka om nytt förordnande för att kunna fortsätta sin verksamhet efter att förordnandet har upphört.

Uppdraget som vigselförrättare är ett offentligt uppdrag. Som vigselförrättare företräder man det allmänna. I förarbetena till äktenskapsbalken (prop. 2008/09:80 s. 24 och 29) sägs bl.a. följande.

Med hänsyn till att de uppgifter som delegeras till vigselförrättaren utgör myndighetsutövning som för med sig betydande rättsliga konsekvenser måste det ställas höga krav på de personer som rekryteras för uppdraget. Med förordnandet följer en rätt att under personligt ansvar företräda det allmänna och det är av stor vikt att de personer som utses till förrättare har de kunskaper och kvalifikationer i övrigt som behövs för uppdraget. Att vigselförrättaren i övrigt har de kvalifikationer som behövs innebär att förrättaren ska ha ett gott omdöme och åtnjuta allmänt förtroende samt ha den erfarenhet som krävs för att kunna fullgöra uppdraget på bästa sätt.

En borgerlig vigsel får alltså inte förknippas med någon religiös inriktning eller trosuppfattning eller kommersiella intressen. Vigseln bör därför inte heller förrättas i lokal med tydliga kopplingar till kyrka eller religiös grupp. Vissa företag erbjuder en rad tjänster för festarrangemang. Länsstyrelsen betonar därför att en vigselförrättare i sin formella roll inte ska medverka vid festarrangemang som ska likna en vigsel men som inte är en regelrätt vigsel (t.ex. för "förnyelse av löften" etc).

Om kommuner tillhandahåller lokaler för vigsel får det ses som en frivillig kommunal service för kommuninvånarna.

Länsstyrelsen erinrar om vikten av efterlevnad av såväl de formella kraven avseende dokumentationen som uppdragets konfessionslösa, icke-kommersiella och officiella prägel. Om uppdraget som vigselförrättare missköts kan Länsstyrelsen komma att återkalla förordnandet (4 kap. 4 § äktenskapsbalken).

Protokollföring

Vigselförrättaren ska omedelbart i ett särskilt protokoll anteckna vad som har förekommit vid vigseln. I protokollet ska förrättaren också anteckna tid och plats för vigseln samt parets fullständiga namn och hemvist. När en underrättelse om vigseln skickas till Skatteverket, ska vigselförrättaren anteckna detta i marginalen på protokollet (6 § förordningen).

Vigselförrättaren ska för varje år före utgången av påföljande januari månad skicka in sitt protokoll till länsstyrelsen (7 § förordningen).

Av 6 och 7 §§ ovan förordning framgår att lagstiftaren avser originalprotokollen.

Protokollen ska därför skickas in till Länsstyrelsen i original. Protokollet är den handling som ytterst visar att äktenskap ingåtts. Erfarenheter visar att många länder, till skillnad mot Sverige, inte godkänner utdrag från Skatteverket som bevis på äktenskap.

Om en vigselförrättare väljer att avstå från ersättning ska protokollen ändå skickas in till Länsstyrelsen.

Ansökan om ersättning

Vigselförrättaren har rätt till ersättning med 110 kronor för varje vigsel som förrättats. Har vigselförrättaren samma dag förrättat mer än en vigsel, utgör ersättningen 30 kronor för varje vigsel utöver den första (8 § förordningen). Ersättning betalas ut av länsstyrelsen efter ansökan av vigselförrättaren (9 § förordningen).

Länsstyrelsen erinrar om att ansökan om ersättning inte är detsamma som protokollen över utförda vigslar. Ansökan om ersättning ska göras separat, men protokollen kan förstås vara underlag för ansökan om ersättning.

Länsstyrelsen är medveten om att vissa kommuner ersätter vigselförrättare för deras arbete. Länsstyrelsen konstaterar dock att det saknas lagligt stöd för en kommunal ersättning till vigselförrättarna och ett sådant har, såvitt framgår av förarbetena, heller inte avsetts. Då vigselförrättarna uttryckligen företräder det allmänna och även får ersättning av det allmänna kan en kommunal ersättning anses stå i strid med uppdraget som sådant.

Sändlista

Vigselförrättarna

Kopia

Länets kommuner